

моделі економіки, яку уряд намагається побудувати на шляху до європейського співробітництва.

Зважаючи на комплекс проблем, характерних для розвитку в нашій державі цього інституту, подальші наукові пошуки варто спрямувати на аналіз ефективності здійснення державних запозичень у частині дотримання балансу на внутрішньому та зовнішньому ринках. Головна дилема полягає в тому, що для збільшення припливу іноземного капіталу, особливо в умовах нестабільного економічного середовища та кризи неплатежів, Україні потрібно якнайбільше нарощувати внутрішні джерела позикових ресурсів. Натомість зовнішні позики матимуть перевагу в разі їх нижчої вартості, кращих умов здійснення та дефіциту іноземної валюти.

Список використаних джерел

1. Могилко Л.В. Аналіз ефективності здійснення внутрішніх та зовнішніх облігаційних запозичень України / Л.В. Могилко // Економічний форум. – 2013. – № 1. – С. 336–344.

2. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» від 8 вересня 2011 р. № 3715-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3715-17/conv>.

3. Фінансова політика інвестиційно-інноваційного розвитку України в умовах глобальних структурних зрушень: монограф. / За ред. В.Г. Дем'янишина. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – 464 с.

ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

*Плугіна Юлія Андріївна
к.е.н., доц. каф. ЕУВКБ Українського
державного університету залізничного
транспорту
e-mail: j-plygina@rambler.ru*

Інтеграційні наміри України щодо Європейського союзу вимагають зближення національної економічної системи до систем країн ЄС. Пріоритетним напрямом підвищення конкурентоспроможності національної економіки України визнано інноваційний шлях розвитку. Перехід на інноваційний шлях розвитку країни передбачає створення національної інноваційної системи (НІС), що являє собою інституціональну основу інноваційного розвитку національної економіки, створює необхідні умови і

ресурси для ефективної наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності в країні. НІС охоплює всю сукупність суб'єктів і об'єктів науково-інноваційної діяльності в базисних сферах економіки: науці, освіті, виробництві, ринку і комплекс інститутів правового, фінансового, соціального характеру, що забезпечують інноваційні процеси.

Питання формування та функціонування національних інноваційних систем досліджують в роботах українських та зарубіжних вчених, зокрема: Федуловою та М. Пашутою визначено роль НІС у інноваційному розвитку [1], М. Шарко досліджує сутність, структуру та особливості НІС [2]. Крім того, значний внесок в дослідження різних аспектів НІС внесли такі вчені, як: І. Багрова, В. Білозубенко, А. Гречко, В. Іванов, О. Кавтиш, І. Карпунь, Б.-А. Лундвал, І. Макаренко, С. Меткалф, З. Микитюк, Р. Нельсон, М. Пашута та ін.

Забезпечення ефективного інноваційного розвитку на рівні регіонів країни вимагає подальшого дослідження основних проблем, що стримують формування та розвиток національних та регіональних інноваційних систем.

Національна інноваційна система визначена як сукупність законодавчих, структурних і функціональних компонентів (інституцій), які задіяні у процесі створення та застосування наукових знань та технологій і визначають правові, економічні, організаційні й соціальні умови для забезпечення інноваційного процесу. Структура НІС складається з наступних підсистем: державного регулювання; освіти; генерації знань; інноваційної інфраструктури; виробництва. В загальному вигляді НІС можна поділити на дві складові: науково-виробничу та інфраструктурно-забезпечувальну, що у своїй взаємодії та взаємозв'язку забезпечують виробництво та комерціалізацію наукового знання та технологій у межах національних кордонів.

Основними вадами системи соціально-економічних відносин, що стримують розвиток науково-технічної конкурентоспроможності України, виступають [на основі 4, 6, 7]: нерозвиненість організаційних форм та інфраструктурного забезпечення інноваційної активності; відсутність дієвого механізму комерціалізації та обміну продуктами інноваційної

діяльності; непослідовність та безсистемність державної політики в науково-технічній сфері; відсутність механізмів ефективної реалізації та оцінки ефективності національних науково-технічних програм; відсутність тісного зв'язку між наукою та практикою господарювання, формальність наукових досліджень в деяких ВНЗ та науково-дослідних інститутах.

З огляду на виявлені проблеми, перспективними шляхами управління розвитком НІС можуть стати: облік та оцінка складових інноваційного потенціалу України та приведення їх у відповідність до світових тенденцій розвитку інновацій; перегляд державної освітньої політики на предмет забезпечення підготовки інноваційно активних фахівців відповідно до визначених пріоритетів науково-технічного розвитку; розвиток організаційних форм та інтенсифікація інноваційної діяльності шляхом відродження системи пільгового оподаткування інноваційних підприємств, науково-дослідних установ та організацій інноваційної інфраструктури; подальший розвиток та удосконалення законодавчого забезпечення ринку прав на об'єкти інноваційної діяльності, у т.ч. адаптація національного законодавства до стандартів міжнародного законодавства.

Ефективна інноваційна політика має здійснюватись не тільки на загальнодержавному, а й, що дуже важливо, на регіональному рівні. Відповідно, виникає необхідність створення та реалізації стратегії комплексного інноваційного регіонального розвитку.

Формування ефективної національної інноваційної системи, в т.ч. на регіональному рівні, є стратегічним шляхом забезпечення конкурентоспроможності країни в умовах глобалізації та євроінтеграції, напрямом розвитку всіх секторів економіки, що матиме значний соціально-економічний ефект.

Список використаних джерел

1. Федулова Л. Розвиток національної інноваційної системи України / Л. Федулова, М. Пашута // Економіка України. - 2005. - №4.- С. 35-47.
2. Шарко М. Модель формування національної інноваційної системи України / М. Шарко // Економіка України. - 2005. - №8. - С. 25-30.

3. Патон Б. Інноваційний шлях розвитку економіки України / Б. Патон // Вісник Національної академії наук України. - 2001. - № 2. - С. 11-15.
4. Кузьменко О. Особливості національної інноваційної системи України / О. Кузьменко // Режим доступу: http://www.experts.in.ua/baza/analytic/index.php?ELEMENT_ID=11144.&print
5. Дмитриев А.А. Особенности разработки стратегии инновационного развития региона / А.А. Дмитриев // Креативная экономика. — 2008. — № 9. — с. 52-56.
6. Яремко Л. Національна інноваційна система та її формування в Україні /Л. Яремко // Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. - Вип.1. - НДЕІ Мінекономіки України, 2007. - С. 54-57.
7. Чернявский Д.А. Инновационное развитие региона как основа повышения его конкурентного преимущества / Д.А. Чернявский // Автореф. на соиск. уч. степ. канд. экон. наук по спец. 08.00.05. – М. – 2011. - 28 с.

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ВИТРАТ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗАЛІЗНИЦЬ

*Позднякова Любов Олексіївна д.е.н.,
проф., завідувач кафедри економіки,
бізнесу та управління персоналом на
транспорті, Український державний
університет залізничного транспорту*

Реформування галузі передбачає збільшення інвестицій на придбання основних фондів. На залізничному транспорті строк окупності об'єктів інфраструктури досить значний, а фондвіддача низька, але їх вклад в кінцевий результат достатньо великий. Це необхідно враховувати при оцінці капітальних вкладень в інфраструктуру. При цьому економічна ефективність інвестицій у розвиток транспортних засобів інфраструктури має проводитись із врахуванням оцінки якості транспортного обслуговування тому проблема є актуальною.

В даний момент залізничний транспорт працює в умовах нестачі коштів для розвитку. Наприклад, для оновлення вагонного та локомотивного парків, впровадження сучасних об'єктів інфраструктури вводяться нові методи нарахування амортизації, удосконалюється податкова система.

Передбачається створення організаційно-правових умов для придбання нового рухомого складу, але при цьому монопольний сектор має контролюватися державою.